Ч. 109. Чернівцї, недїля дня 12. (25.) вересня 1904 р. Річник XX.

ВИХОДИТЬ в ЧЕРНІВЦЯХ
що середи, пятницї і недїлї,
з тижневим додатком
„РУСКА РАДА“.

Редакция, адмініст. і експедиция
при улици Петровича ч. 2.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застережене. — Реклямациї неопечатані вільні від оплати почтової.

БУКОВИНА

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“
разом з „Рускою Радою“:
на цїлий рік . . . . . 20 К. — с.
„ пів року . . . . . 10 „ — „
„ чверть року . . . . 5 „ — „
„ місяць . . . . . . 1 „ 70 „

Поодиноке число „Буковини“ 16 сотиків.

Передплата і належитість за інсерати платні в Чернівцях.

Росия а Русини.

Саме познакомлене із гнетом, який мусить терпіти наш нарід, приєднує нам що раз то нових прихильників між західно-европейскими народами. Ось в 381 ч. „Berliner Zeitung“ помістив єї начальний редактор і один із визначнїйших послів до нїмецкого парляменту Г. фон Ґерлях отсю статю в нашій справі, що визначає ся знаменитим познакомленям із нашою долею:

Чим більше займаємо ся російскими відносинами, тим прикрійше стає враженє, яке вони роблять. Про те, як переслїдують там Поляків, Фінляндців, Вірмен, балтийских Нїмцїв і Жидів, се меньше-більше річ звісна. Але про те, що міліони Русинів зазнають в полудневій Росиї гнету завдаваного усїма засобами варварства, про те знає в західній Европі ледви зникаючо мала скількість людий.

Оттим то вельми заслужило ся для руского народу кількох визначних австрийских Русинів через те, що оснували передількома роками нїмецку часопись „Ruthenische Revue“. Два посли до ради державної і звісний письменник Роман Сембратович видають сей двотижневник, який дає влучний образ духового житя Русинів а також і погляд на російскі насиля.

Самостійність руского народу покінчила ся із хвилиною, як Петро Великий побив під Полтавою українськозо гетьмана Мазепу. Землю Русинів — Україну влучено до Росиї. Правду сказавши, силою Переяславского договору Українї признано автономію. Але царат, який яко найзнаменитшими своїми подвигами може повеличати ся безвпинним ломанєм заприсяжених договорів, прямо аннулював сей договор, так само як пірвав недавно тому конституцию Фінляндиї, немов непотрібний клаптик паперу. Розпочала ся насильна русифікация Русинів. Передовсїм заходили ся всїлякими способами около того, щоб змести з лиця землї руску мову. Вершком сеї борби се указ із 1876 року.

(Дальше наводить ш. автор дословний перевід ославленого указу із 5. червня 1876 р. ч. 3158 М. В. Д., яким заборонено 1) ввозити до Росиї українські книжки із заграницї, 2) печатати що-небудь в українській мові крім а) історичних памятників з задержанєм правописи ориґіналу, б) творів белєтристичних у правописи російскій, при чім дозвіл на печатанє має походити від „Главного Управленія по дѣламъ печати“, 3) давити українські представленя і виклади а також тексти до муз. нот.)

Сей указ виконують, як пише Ром. Сембратович, із безпримірною строгостию. Недавно тому сконфісковано в Камінци-Подільскім навіть руські весїльні оповістки. У славяньскій великаньскій державі, у якій появляють ся часописї у всїх можливих мовах — французкій, нїмецкій, російскій, польскій, литовскій, фіньскій, вірменьскій, гебрейскій, ґрузиньскій, татарскій і и. не вільно нинї на початку 20 ст. видавати нїже єдиної руской часописї. Навіть літературно-науковий місячник „Кієвская Старина“ мусить виходити в російскій мові, і лише белєтристичні причинки може печатати в мові укр.-руській. Переступити границї велитеньскої славяньскої держави не вільно найневиннїйшій рускій публїкациї навіть рускому переводови съв. Письма, виданому британьским товариством біблїйним. Всї стараня, щоб добути дебіт бодай для рускої біблїї — розбили ся. Російский метод кнута захоплює найбільш особисту домену чоловіка — заспокоєнє релїґійних потреб.

Во виду сеї брутальности звернула ся недавно „Ruthenische Revue“ до багатьох визначних мужів найріжнїйших країв, щоб вони висловили свою думку про указ із 1876 р. та про єго виконуванє Росиєю Плєвих і Сіпяґінів. Відповіди, які вони получили, виявили, як сего можна було й надїяти ся, нове безпощадне осудженє Росиї.

(На сім місци наводить ш. автор вислови італ. проф. Серджія, М. Рапісарді, швед. посла Адольфа Гедїна, б. франц. мін. Іве Ґійо, даньского професора Фредеріксена та Бернстерна Бернзена, яких тут у переводї не подаємо, бо вони були вже печатані на сторінках давнїйших чисел нашої часописї).

Кождий культурний чоловік, який погляне на руске питанє мусить симпатизувати із борбою пробудженях до національної сьвідомости, російских Русинів проти царского утиску. Сеж розходить ся тут в першій мірі о борбу за найцїннїйше добро чоловіка, за єго рідну мову. Колиж російскі властидержцї старають ся брутальними засобами деспотизму позбавити терпеливий і льояльний руский нарід єго національної питомости, то сего не можна чим иньшим пояснити як тим, що російский абсолютизм прагне не лише володїти над одним народом невольників — але домагає ся ще й того, щоб невольники були також тільки одної мови, одної віри і одної думки.

Другий з'їзд буков. учителїв.

(Конець).

Непевним голосом, із нотатками в дрожачій руцї промовила перша уч. Тофанелї із Радівців, застерігаючи ся передовсїм супроти того, щоб д. Кісанович називав учительки „billiges Material“. Учителї і учительки працюють однаково, тимто й мають право до однакової платнї. Сеж і дивно, що учительске товариство, що має дбати як про інтереси учителїв так і про учительки виступило з таким несправедливим проектом. Бесїдниця апелює однак до присутних послів, щоб они в почутю справедливости сего проекту не ухвалювали. (Оплески і іронїчні оклики.) До голосу зголошує ся богато учительок, але дістає його уч. Чернавцан, та він також противить ся проектови референта, який веде до роздїлу між учительством. Учительки і учителї мусять іти до борби плече об плече, тїло об тїло! (На сали невгомонний сьміх.) До слова зголошує ся учит. Млодніцка. Одягнена в жалобу читає зворушеним голосом заздалегідь уложений протест учительок проти внесеню референта, доказуючи, що воно в устах учителя, який хоче уходити за вільнодумного прямо абсурдне, коли пригадаємо собі послїдний з'їзд жіночий в Бернї та признанє учителькам частинного права виборчого в Австриї. (Предсїдатель звертає тут увагу бесїдницї, що читати не мож! Голоси: Ого, чому нї? Інсп. Долїнь-

Франц Михайлів.

VOX MYSTICA.

Др. Д. Лукияновичеви в доказ щирої прихильности присьвячую.

I. Я чую голос дивний в своїй груди,
а хоч не знаю, звідкиля він лине
і хоч так часто в вирі мрій він гине,
то люблю чути його в своїй груди...

Його поняти я чомусь не могу,
а висьпівати силю ся даремно,
хоч чую радість якусь і трівогу,
як озове ся він у груди темній.

Й знаю, що якби у зневіри хвилї
не відозвав ся він у моїй груди
як його тамки задавилиб люди,

то миттю-б зникло сяйво золотеє,
що мінї сьвітить, як пливу крізь филї
розпуки й згаслоби житя пустеє.
1./IV. 1904.

*

II. Все менї звонить сьпів тихий, химерний
в ушах мов казка якась віковая —
десь із віддалї йде весна новая,
щиро всьміхне ся і більше не верне...

Нї, повертає!... А хоч сам не знаю,
звідки вона йде, нї її збагнути
не могу, звільна вона повертає
й знов никне — казка о веснї забутій...

Я мов дитина слухаю й думаю,
що десь в країну піду якусь тайну,
в країну гарну, чудову, без краю...

Що там я піду, де цьвітка не вяне,
весни шукати, та її нечайно
знайду — як мого житя вже не стане...
I./IV. 1904.

*

III. Чому ся тайна, що здавна до мене
вже загостила, так вічно шепоче,
що треба жити, хоч серце студене,
що треба жити, хоч жити не хочесь...

Ляк якийсь дивний кождїської ночи,
кождої хвилї приходить до мене
і каже жити, хоч жити не хочесь
і каже жити, хоч серце студене...

Ляк, чар і розкіш якась непонята,
плач якийсь тихий прорваної струни,
якась розпука забутої труни,

і якась радість мов в дїтий на сьвято
кождої ночи родять ся у мене
і кажуть жити, хоч серце студне.
27./VII.

*

IV. Я тайне Слово, твій слуга покірний,
що свій щоденний лан сльозами оре,
якому серце знищив жах безмірний
туга блїдая, розпука і горе...

Чомуж ти кажеш менї через море
житя безмежне мовби степ безмірний
тугу тягнути, розпуку і горе,
як я, слуга твій слухняний і вірний?

Чому ти кажеш дальше, чим орлинї
сягають очи, менї в даль глядїти,
чому ти кажеш тугою на синї
гори і бори соколом летїти,
як я не могу та як серце в мене
давно застигло, як давно студене.
27./VII.

*

V. Скажи раз, Слово, якими думками
тебе хвалити, тебе величати
і яким дїлом, якими словами,
як мало того, що я могу дати?

Чи менї з сьвітом бороти ся стати,
чи вкорить його сьвітлими думками,
щоби від тебе спокою зазнати,
щоби не знатя муки до безтями?

Чи хто повірить менї ту, де горя
біди, розпуки і муки чимало,
де слїз горячих пролили ся моря,

де може навіть віри вже не стало,
де в кождій груди серденько студене,
чи хто послуха, чи повірить в мене?
27./VII.

*

VI. О дїйсно, братя, гірший богоміля
кій, що веде нас чужими шляхами,
чим той, що з горя, туги і бездїля
веде до працї, добра тай отями.

О, дїйсно, братя, гірше до безтями
плакать і вянуть мов сухе бадиля,
чим шлях верстати, оттой, що сльозами
і тернем тягнесь з країни бездїля,

єсли піти ся має в ту дорогу,
з якої люди вернути не могуть,
з якої часом, а часом поверне

чи надлюдина, чи звіря химерне
і з палким зором, зі словом огненим,
та з серцем в груди зівялим, студеним...
27./VII.

*

VII. Мов давний спомин йде воно до мене
крізь буйні ниви поранком весняним —
а його сила наче сталь студена
в мить огортає моє серце пяне...

А його сила мовби добре зїля —
хто всього зїля обчислив вже силу?
а його сила має розкіш милу,
яку дає лиш чудотворне зїля...

Мов блїдий спомин давних сьвітів зорі
йде воно д'минї, а я сам не знаю
звідки воно йде й чи в спокою морі

воно потоне, чи десь на безкраю
гору полине, чи може в засьвіти
мойого серця пожене го вітер...
27./VII.

*

VIII. Хотяй для Його красше місце гідне,
Слово сїдає на душі престолї
мов спокій серця тихе і погідне
і благословить колоски у полї...

Все благословить, що не знало долї,
все, що не знало про житя погідне,
що гнуло горе мовби вітер в полї
згинає збіже самотнеє, бідне...

Море колося до його хилясь,
сердець музика сьвята йому грає
й лине до його мов голуби білї

тихі, спокійні а дуже несьмілї,
а Слово тихо говорить до мене,
що треба жити, хоч серце студене...
27./VII.

ский: Читайте далї! Надуч. Дубенски: Пане інспектор, заховуйте ся прилично! Інсп. Долїньский: Нехай предсїдатель радше заховує приличність.

По сїм інтермеццо читає п. Млоднїцка дальше. (П. Кісанович, який через весь час неспокійно кидає ся на кріслї, перериває виводи бесїдницї: Чом Ви панночко не принесли цїлого конверзацийного лексикону із собою? (Сьміх). Голоси учительок. Пане предсїдатель прошу охоронити і нас від перебиваня! — По Млоднїцкий вносить учит. Сорочан, щоб дискусию замкнути, вибираючи ґенеральних бесїдників. Внесенє при акомпанїментї окликів учительок: Трусість мужчини! Скандал! перепадає.

По успокоєню завзятої метушнї здобуває слово адв. із Радівцїв др. Хомед. Серед постепенно наступаючої тишини пригадує свою прихильність до учительства. Він переконаний, що добро народу лежить у школї. Переходячи до проєкту уч. Кісановича уважає его неможливим і противним всякій етицї. Бесїдник рішучо противний уживаню гроший із пропінациї на школу, бо се річ крайно лиха. Обнижувати платню учителькам не етично. Рівна праця мусить найти рівну заплату. Теорию уч. Кісановича, що до підношеня платнї після потреб а не після працї збиває як софізмат. (Уч. Кісанович чимось перериває. Голоси: Не перебивати!)

Відтак виказує бесїдник чистий анахронїзм проєктованого провідниками учительства целїбату для женщин, проти якого озивають ся голоси вже і в католицкій церкві. Впрочім і з педаґоґічного згляду відбив би ся жіночий целїбат на шкільній молодїжи лише шкідливо. — Ріжниця платнї і під социяльним зглядом принеслаб для учителїв лише шкоди, бо край треба вважати роботодавцем, який буде відтак фаворитувати дешевійшого робітника — себто учительки, які аж тодї сотворять небезпечну конкуренцию для учителїв. Колиж ходить о пропаґанду в інтересї поступового учительства то нехай учителї не забувають, що прим. християньство завдячує свій зріст передовсїм жіноцтву. Оттому просить бесїдник, як у сїй справі зовсїм не інтересований, опрокинути проєкт д. Кісановича. Надуч. Дубенски атакує учительки, що вони нїколи на зборах не являють ся (оклики: ого!), не беруть удїлу в змаганях учительства, лиш тепер прийшли, коли на порядку дневнім справа реґуляциї учительскої платнї. Тут наставляє бесїдник полу сурдута й кличе: Прошу, мої панї, ось тут реґуляция платнї! Прошу! — На сали оклики обуреня змагають ся. Знимає ся сварня між учителями й учительками. Взиванє до порядку не доводить до нїчого. Промовляючого вдруге д. Кісановича, зовсїм не чути так, що голова зборів перериває „наради" на 10 мінут. По перерві боронить д. Кісанович свого проєкту давнїйшими арґументами. Закидує учителькам, що нїчо не роблять. (Оклики: Pereat Chisanovici!) На зборах не являють ся і держать із „попами". Грозить їм часописями (роз. „Fr. L. Ztg."). Відтак полємізує із д-ром Хомедом, якому закидує, що не розуміє ся на учительских справах і випрошує собі всякі науки від него. (Nb. адв. д-ра Хомеда підчас сеї промови на сали вже не було!). Надуч. Карбулицкий зве проєкт Кісановича курійозом. (Кісанович кличе: Він жонатий з учителькою!) Карбулицкий: Се тут нї при чім бо я так і так на реґуляциї платнї зискаю. А сей проєкт лиш витворить конкуренцию жінок проти мужчинам, а означуванє платнї після потреб а не після працї довелоб хиба до того, що батько 3 дїтий буде брати більшу платню як той що має 2! Крім сего такого проєкту вільнодумним учителям нїяк ухвалювати! Проте вносить, щоб вибрати новий комітет для зладженя лїпшого проєкту платнї. (Оплески). Подібно промовляє уч. Бевка. Учит. Ґайбе за проєктом і кінчить біблїйним цитатом, щоб учителькам відпущено нинїшну опозицию, бо не знають, що чинять. Уч. Вурцер є проти проєкту. Він уважає, що учителька не зможе сповняти свого обовязку, будучи сьвідомою, що в тій самій школї за ту саму працю беруть більшу платню учителї. Учителька Шпайдель промовляє contra, вміло збиваючи референта і подвиги „Fr. L. Ztg.", яка не хотїла містити єї статї в сїй справі хиба тому, що у нїй не було відповідної дози лайки. Учителька Тофанелї замічує, що сей компльот учителї вже здавна укартували і ставить внесенє, щоб до нового комітету вибрано і учительок. Ще раз промовляє учит. Кісанович, грозячи, що проєкт про рівну платню перейде хиба по трупах учителїв! (На сали іронїчні оклики). Робить ся нове замішанє і при голосованю приймають загальну резолюцию до сойму учит. Кіппера мол., щоби зреґульовано платню учителїв після 4 найнизших катеґорий урядників державних. Сам проєкт д. Кісановича анї дальші що до нового комітету навіть не пішли під голосованє. Такий вислїд повитали учительки демонстрацийними оплесками. Тут прийшло ще до словної перепалки між дд. Кісановичем і Ісакевичем а інсп. Долїньским. Властива баталїя на сїм покінчила ся.

З порядку дневного реферує коротенько справу проєктованих шкіл для меньшостий д. Кісанович і ставить резолюцию проти їх основуваня а за евентуальним заводжуванєм в школї викладу мови нац. меньшости. Резолюцию одноголосно принято.

Відтак ухвалено ще резолюцию уч. Кіппера мол. якою апелює ся до мінїстра просьвіти, щоби постарав ся о санкціонованє учит. дисциплїнарного закона.

Справу реформи учительского образованя і реорґанїзациї школи реферує задля недостачі часу побіжно уч. Кіппер мол. і ставить дві резолюциї, приняті одноголосно зібраними.

В першій заявляє ся з'їзд за ноглубленєм науки в семинарах. Условієм принятя має бути IV. кл. ґім., а уровень науки має бути такий, щоб учителї могли користати із унїверситетів, із усуненєм таких предметів як музика.

В другій протестує проти реорґанїзацийних плянів школи, зладжуваних анкетами, в яких не засїдають фахові учителї, тим більше коли в новім мінїстерскім проєктї є такі ретроґрадні „цьвітки" як догляд управителя над учителем поза школою. ослача лавка і т. д.

Після того закінчив голова дир. Ісакевич збори, яких не приходило ся ще нїколи так прикро вести як сим разом. Після того відсьпіванєм І-ої стрічки австрийского народного гимну у всїх трех краєвих мовах розійшли ся зібрані около 5. год. покріпити зїло утомлене, немощне тїло.

Росия й Японїя.

Военний суд у Харбінї засудив прав. совітника Переведенцева за надужитя в інтендентурі на 5 лїт тюрми і утрату всїх відзначень і прав. Рівночасно наспіла вістка про видаленє із головної кватири рос. звісного военного кореспонд. В. Н. Данченка за виказуванє неладу в рос. армії. За правду бють!

Порт Артура мов та пізаньска вежа все паде, а все держить ся. Вістки про те, що Японцї здобули форти Куропаткіна і иньші горби на захід від Ічан справджують ся. У містї пють лише воду із десталяторів, та єї незабаром не стане через вичерпанє вугля. Порт-Артурска фльота має знов пробувати, чи не дібє ся до Владивостоку.

В Манджуриї розпочала ся борба рішаюча про цїлу кампанію. Марш. Ояма видав зазив до жовнїрів до сьміливости і посьвяти. Що тепер дїє ся коло Мукдену, певно не снати. Standard донїс навіть, що Росияни его вже й опустили. Ояма доносить, що 20. уступили Росияни із Тінґтайце і Бонціку. „Прав. Вестнік" доносить, що Японцї розпочали обходите лїве крило росийске.

Руска селяньска бурса.

До селяньскої бурси принято на шкільний рік 1904/5 отсих 50 питомцїв: Арійчука Евсевія з Шипинець, Бадюка Николая з Котул-Баїньских, Бандуру Танасія з Вашківцїв н./Ч., Гараса Ник. з Вашківцїв н./Ч., Гараса Мих. з Вашківцїв н./Ч., Гоголя Юрія з Оршівцїв. Ґалана Івана і Ґалана Стефана з Старої Жучки, Дурста Романа з Стрия, Кавулю Василя з Старої Жучки, Кливчука Стефана з Нових Мамаївцїв, Кидриньского Юрія з Нових Мамаївцїв, Кирстю Юрія, Кострижа Самуїла і Кострижа Софронїя з Кучурова малого, Клима Тодера з Старої Жучки, Лабача Дмитра з Прилипча, Лакусту Ник. з Станівцїв висших, Личковского з Вашківцїв н./Ч., Меленку Василя з Роґізної, Мельничука Николая з Нових Мамаївцїв, Мінтяньского Юрія з Лукавця н./С., Недїльского Волод. і Недїльского Стефана з Репужинець, Оленюка Василя з Вовчинцїв, Осадчука Антона з Старої Жучки, Остафійчука Вас. з Вовчинцїв, Пержула Василя з Міхальча, Пелепчака Василя з Давиден, Перепилицю Танасія з Вашківцїв н./Ч., Поповецкого Николая з Волоки, Рабіцкого Ореста з Незвиск, Салдата Дмитра з Ленківцїв, Семенюка Ілю з Мамаївцїв нових, Скакуна Григорія з Шипинцїв, Слободяна Волод. з Залїся, Слюсара Волод. з Чункова, Сторощука Івана з Старої Жучки, Товмацкого Ник. з Раранча, Труфина Григ. з Банилова Вол., Хемійчука Дарія з Мамаївцїв Нових, Чорнея Василя з Лукавця н./С., Щербинюка Івана з Незвиск, Ярему Стефана з Микулинцїв, Єлинчука Юрія з Старої Жучки, Юрчука Дмитра з Роґізної, Стовбика Корнила з Лужан, Смеречиньского Ник. з Садаґури, Тарновецкого Петра з Боянчука і Михайлюка Ник. з Лужан.

З сих учеників ходить: 39 до рускої ґімназиї (14 до приготовл. курсу а 25 до ріжних висших кляс ґімн.), 10 до гр. прав. школи народної, а 1 до учительск. семинара. Після віроісповіданя належать 41 з поміж них до обряду гр. прав, а 9 до обряду гр. кат. Що до походженя, є між бурсаками 47 Буковинцїв а 3 Галичани, найбільше число з черновецкого, вашківского і кіцманецкого повіту, а найменьше з серетского.

Бурса приміщена, так само як тамтого року при улици стрілецкій (Jägergasse) ч. 14, близько коло рускої ґімназиї (7 мінут ходу). Надзирателями є Николай Михалюк, відзначаючий ученик VI. кляси ґімн. і П. Тарновецкий ученик VI. кляси ґімн. Господарством бурси занимає ся панї Смеречиньска з Садаґури. яка держить до по мочи дві служницї. Помешканє коштує річно 1008 кор.; оно складає ся

Лїкар Жбанков. 20)

ПРО ЛЇКАРІВ.

(З приводу „Записок лїкаря" В. Вересаєва).
Переклала Маруся Полтавка.

(Дальше).

XV.

Взаїмні відносини лїкарів творять цїкаву сторінку в житю інтелїґенциї і ще раз сьвідчать про неправильність істнуючої форми винагородженя приватної практики. Почати з того, що на позір відносини лїкарів є найблизші, найприязнїйші, розмова лїкарів так і пересипана ласкаючими слух словами: „товаришу", „колеґо", але в дїйсности сї слова звучать глумом і справжна колеґіяльність, як що й де заховуєть ся ще, то поміж лїкарями, які не займають ся практикою, які є на службі, а надто земськими, яким не приходить ся дїлити карбованця. Між иньшим, ворогуванє багатьох чоловіків лїкарів до жінок-лїкарок також уґрунтоване на обаві конкуренциї а до того в царинї ґінекольоґії, відки пливуть найбільші доходи. Ворогуванє лїкарів-практиків і їх особисті відносини так добре відомі і зробили ся такою „притчею во язицїх", що нема що довго розводитись над тим. Великі практики і, на жаль, навіть професори [1]) у нас і на Заходї нї трішки не соромлять ся робити згірдних рухів й мін в присутности хорих відносно провінціональних лїкарів, що їх лїчили; далї багато й звичайних лїкарів вважає можливим більше меньше різко ганити в присутности хорих лїкарів, що лїчили їх ранїйше; меньше повздержливі просто таки лають усїх лїкарів без розбору, що були перед ними, а разом з тим вважають можливим бути й далї знайомими з ними, але, що найдивнїйше так се те, що й ті, кого лають, радо стискають руку тим, хто їх ганить. Незгода лїкарів не може полишитись тайною й виявляєть ся усїлякими обмовами й великими скандалами, головною причиною яких є „не подїлили ся практикою". Щоб знищити противника, колеґи не соромлять ся набріхувати, що той лїчить не так, як слїд або навіть троїть хорого [2]); більше палкі [3]) не стримують ся і доходять до битя (записано навіть випадок убійства за практику), суду чести, або загального суду. Медичний журнал що року подає десятки подібних случаїв, а скілько „сьмітя" лишаєть ся ще в хатї. На Заходї боротьба лїкарів набирає ще острійшого характеру; так на пр. судия засудив на кару грошеву двох лїкарів за постійні суперечки і скандали й заборонив їм чекати на зелїзничому двірци й закликати до себе хорих. Се-ж вже зовсїм публична торговля собою і навіть із скандалами!

„Колеґіяльність" лїкарів характеризуєть ся ще двома фактами. Після заведеного з давна звичаю, лїкарі лїчать один другого за дурно, але останнїми часами значні фаховцї і професори усе частїйше та частїйше почали за ріжними вимівками ухиляти ся від сього звичаю: лїчити за дурно не хочоть ся, а гроші узяти соромно, так що починаєть ся вже говорити в медичній працї про цїлковите знесенє сього звичаю, бо-ж через нього хорі лїкарі лишались без лїченя. Другий факт: каси запомогові в наглих случаях і добродїйні капітали, завдяки малому числу членів, ледви веґетують, так що бідних західних робітників лїпше підтримують їхні каси для убогих. Що ворожі відносини поміж лїкарями обумовлені переважно боротьбою о практику доводять також два слїдуючі противні явища. Ворогують звичайно професори і мійські лїкарі, які беруть участь в ловленю пациєнтів, а земські участкові лїкарі живуть звичайно по приятельски. Надто різко виявляєть ся се на пироговських з'їздах, де зібрані земські лїкарі дїлають згідно між собою і, хоч їх буває на з'їздї тілько 10—20% усїх членів, усї питаня і вибори роблять ся після їх бажаня. Більшість же членів з'їзду, яку складають професори мійські й займаючі ся приватною практикою лїкарі, лютять ся на такий вплив земських лїкарів, але поєднатись між собою нїяк не можуть, бо їх роз'єднують усїлякі особисті рахунки й питаня взаїмної конкуренциї. Другий факт иньшого роду: лїкарі-практики звичайно ріжних фахів иноді єднають ся між собою... і знов таки для спільної практики. В нашій публицї сї угоди ріжних фаховцїв набирають інколи обурюючого характеру.

На се показував 1889 р. проф. Le Fort. Розбираючи причини, чому де-котрі сучасні хірурґи уживають операций частїйше нїж треба, показує сей автор одну причину, іст-

[1]) „Врач" 1885 N. 8, 1886 N. 35, 1899 N. 5, 1900 N. 16 і 26, 1900 N. 39, 1900 N. 36, 1889 N. 32, 1884 N. 46, 1884 N. 31, 1900 N. 6.

[2]) й [3]) „Врач" 1885 N. 8, 1886 N. 35, 1899 N. 5, 1900 N. 16 і 26, 1900 N. 39, 1900 N. 36, 1889 N. 32, 1884 N. 46, 1884 N. 31, 1900 N. 6.

з 6 сьвітлих сухих кімнат, досить обширного подвіря і малого огородчика.

З причини, що сего року зголосило ся аж 157 учеників, мусїло ся на жаль не приняти і кількох дуже бідних і здібних хлопцїв. Вибір був великий, тому принято ся дуже здібних, які крім 2 є надзвичайно убогі.

З нинїшним днем закінчено розсилане подань о запомогу до громадских урядів, читалень і кас. Просимо ще раз всїх щирих людий, котрі засїдають по висше названих урядах і є приятелями нашої бідної молодїжи, нехай з своєї ласки підопруть нашу просьбу!

В послїднім часї запомогли селяньску бурсу отсї Вп. панї і панове: совітник прав. др. Филипович подарував 9 штук одежі у вартости що найменьше 50 кор., Корн. Шкраба, півець церк. в Селетинї 3 кор., Юрій Воротняк надуч. в Молдаві Р. 2 кор., Олекс. Перч, учитель в Станівцях 2 кор., панї Зиновія Канюк 1 кор., надучитель Лаґадин Прокіп 1 кор. а тов. св. Тадея обдарувало 3 учеників потрібними шкільними книжками. На краєвих зборах учительства в Чернївцях 18. с. м. зібрав управитель 23 кор. 70 с. Жертвували отсї Вп. панї і панове: панї Качковска 1 кор., панї Прокопович з Кіцманя 1 кор., панї Жуковска 2 кор., панї Суханос з Мамаївцїв 1 кор., п. Карбулицкий Ілярій 1 кор., п. Ол. Іваницкий 2 кор., п. Влад з Шерівцїв 1 кор., п. Кукелька Волод. 1 кор:, п. Данчул Ксиноф. 1 кор., п. Юрій Костюк 1 кор., п. Іван Кошка 1 кор., п. Денис Севескул 1 кор., п. Циґанюк Т. 1 кор., п. Т. Гординьский 1 кор., п. Іван Бережан 10 сот., п. Григорчук Осип 20 сот., п. Константинюк 30 сот, п. Перч 50 сот., п. Ґаза 40 сот., п. Іля Ілюк 50 сот., п. Х. 20 сот., п. Орест Ілюк 40 сот., п. Н. Н. 40 сот., п. Л. М. 40 сот., п. Глиньский Николай 40 сот., п Лупуленко 20 сот., п. Данилюк 60 сот., п. Ронґуш з Глїбокої 60 сот., п. Х. 40 сот., п. Х. 30 сот., п. К. М. 30 сот., п. Стришка Касіян 40 сот., п. Альбота Касіян з Рівної 1 кор. 60 сот., студ. техн. Іля Попович 20 сот. — В спомагаючі члени бурси вступили дальше: пан секр. суду Цурковский із місячною вкладкою 2 кор., п. Ілярий Карбулицкий із міс. вкладкою 1 кор., панї Суханос із міс. вкладкою 1 кор., п. Евг. Федорович із міс. вкладкою 1 кор., п. Скакун Нїкон із міс. вкладкою 1 кор і п. Ант. Маркевич із місячноя вкладкою 1 кор.

Заряд селяньскої бурси складає всїм щирим паням і панам, що причинили ся і причиняють ся до розвою і підтриманя сеї бурси як найщирійшу подяку.

Панько Клим
управитель

Др. Конст. Клим лїкар | *Николай Ісопенко* ц. к. проф. ґімн.

куратори.

З судової салї.

*„Не ратуйте Жидів“.**)

Розправа з дня 20. вересня 1904. стягнула незвичайно велике число авдиториї. Саля прямо за мала. У всїх слїдно велике напружене.

Судия вбирає тоґу і починає ся переслухане.

Д-ра Петровского заступає др. Константин Ончул, обжалованих Балошескула і Простака др. Ебнер.

Обжаловані покликують ся на попередні зізнаня.

Найголовнїйший сьвідок Мешулем Лїфшес, лїт 68 зізнає під присягою: др. Петровский сказав до мене отсї слова: „Jetzt verlangen sie von den Leuten, sie sollen sie retten und wenn es zu Wahlen kommt wollen sie von Leuten nichts wissen“.

Судия: „Як ви уважали ті слова, чи яко поклик до людий, щоби не ратували?“

Сьвідок: „Нї, він се сказав приватно до мене, бо там не було людий, що найвисше Простак і може ще кілька жидів“.

Судия: „Чи не було се звернене до мужиків“?

Сьвідок: „Нї, бо там мужиків зовсїм не було“.

Судия: „Чи не чули ви, як др. Петровский сказав? „Не ратуйге Жидів“?

Сьвідок: „Нї! То допера в пару годин пізнїйше ходила така верзия по містї, але я сам нїчого не чув, нїчого не знаю“.

Що до засїданя громадскої ради з дня 12. серпня, то не пригадую собі, щоб обжаловані сей висказ там повторили, але здає ся була об тім бесїда.

Сьвідок Шауер зізнає, що кількох жидів прийшло до него і сказало, що др. Петровский мав виразити ся: „Не ратуйте Жидів“, а іменно сї слова мав сказати в розмові з Мешулемом Лїфшисом. (Котрого перед хвилею переслухувано.) Об тім донїс сьвідок двірникови. Коли відтак староста виступив з тої причини проти др. Петровского, послїдний нїчо не відповів. Присутні там люди (Жиди) потверджували голосно, що др. Петровский виразив ся: „Не ратуйте Жидів“.

Др. Ончул: Чи не пригадуєте собі хоть одної особи котра вам донесла про висказ др. Петровского? Таж се, як кажете, були самі Жиди, котрих ви лично знаєте!

Сьвідок: Нї! Не пригадую собі нїкого!

Др. Ончул: Чи не пригадуєте собі, хто стверджував при старостї, що такий висказ пав від д-ра Петровского.

Сьвідок: Не пригадую собі анї одної особи.

Др. Ончул: Се „Schlamperei!“, що двірник в урядовім характері на підставі таких голословних висказів робить донесене до староства! Се лиш в Вашківцях можливе! §

(Конець буде).

*) Гл. 104 ч. „Буковини“.

НОВИНКИ.

Чернївцї, 24. вересня 1904.

Із найвисшого порученя передав президент краю, кн. Гогенльоге письменну подяку руско-народним товариствам за желаня зложені в день цїсарских імянин.

Проба „Буковиньского Бояна“ відбуде ся в понедїлок о год. 7. веч. Просимо ще раз о точність і комплет які є конечні, коли „Боян“ має взагалї продукувати ся. За виділ *М. Левицкий.*

Новий адвокат. Надрадник судовий н. С. Антін Невечежіль зложив адвокатску присягу і отворив адвокатску канцелярию в будівли біржі при ул. Почтовій.

Концерт в Залїщиках устроює музичний кружок Академічної Громади дня 28. вересня 1904. в великій салї „Сокола“. По концертї забава з танцями. Початок точно о 8ій вечером. Цїни місць: Крісло 2 кор. Вступ на салю 80 сот. — Вступ на забаву: 1 кор. за оказанем запрошеня. Білетів можна дістати в торговли Вп. Стернюка, а вечером при касї. — За комітет: *Олена Охремовичева, Іван Туркевич.*

Отворене „Січи“ в Драчинцях. Задля непогоди не відбуло ся отворене нашої „Січи“ 18. с. м. Ми постановили невідклично відсьвяткувати отворене нашої „Січи“ 2. жовтня с. р. на котрий день запрошуємо всї иньші „Січи“ і взагалї всїх приятелів „Січи“. Отворене відбуде ся о 1-ій год. по полудни з звичайним дневним порядком — За старшину „Січи“ у Драчинцях: *Василь Арійчук.*

Оповістка. Маґістрат м. Черновець розписує конкурс на надане пятьох вільних місць застережених радою міскою в школї музики і сьпіву тутешного товариства музичного для вбогих учеників зглядно учениць на рік шк. 1904/5. Поданя треба вносити найдальше до 10. жовтня безпосередно до виділу музичн. товариства. — Бурмістр *Кохановский.*

В справі переписних листків пригадує дирекция почт, що їх не можна висилати яко друки із 3 сотиковою маркою, коли на них напише ся яке небудь иньше слово крім дати, підпису і місця пробуваня висилаючого. Припис що до дозволених до уміщуваня пятьох слів відносить ся до білетів, які й тодї можуть бути переслані яко друкі. На будуче будуть переписні листки, наколи на них буде напись „переписний листок“ счеркнена а уміщена „друки“ при 3-сотиковій марцї а більшім текстї із почтового обігу виключені; переписніж листки оплачені 3 сотиковою маркою без зміненої назви будуть доручувані у внутрішних зносинах по подвійній доплатї недостаючого порта, а в заграничних по подвійній доплатї вимаганій до листу.

Академія ветеринариї у Львові. На основі нового пляну студиїв затверджених Найвисшою постановою дня 31. грудня 1896, потрібні до принятя на звичайного слухача Академії ветеринариї у Львові: сьвідоцтво зложеного з успіхом іспиту зрілости з ґімназиї або з реальної школи. При вписї, який триває від 1. до 8. жовтня, належать предложити крім сьвідоцтва зрілости метрику, а в случаю довшої перерви по зложеню матури, сьвідоцтво моральности. Вписове виносить 10 кор., а чесного не платить ся. Час студиїв триває 8 піврокiв; доктори медицини могуть покінчити ті студиї в двох роках. Вигляди для покінчених ветеринарів є тепер надзвичайно корисні, бо всюди настав великий брак ветеринарів. Много міских посад, добре платних, є необсаджених а також потреба щораз більше ветеринарів на державні посади. Ранґи державних ветеринарів управильнені (від X. до VI. ранґи); плати асистентів Академії ветеринариї зрівнані з платами асистентів полїтехнїк і унїверситетів. На жадане присилає плян студиїв і удїляє всяких пояснень ректорат Академії ветеринариї (Львів, ул. Кохановского 33).

Страйк будівельних робітників вибух у Великім Вараждинї. Між страйкарями а жандармериєю прийшло до конфлїкту. Жандармерия ужила оружия і ранила важко 20 робітників.

Кроваве весїля. На весїлю господаря Ґреґора в Кромілю, на Угорщинї прийшло до бійки між гістьми, в якій убито 5 людий.

Науковий фейлетон.

Іван Раковський.

Вплив цивілїзациї на людські нерви.

(Дальше).

Тим то нїчо дивного, що як раз у диких народів найбільше трапляєть ся людий хорих на ріжнородні умові схиблення, манїяків, ідиотів, кретинів та божевільних, що і вважають ся в них сьвятими або одержимими лихим духом.

Фетишизм, себто віра в чародїйну силу найзвичайнїйших камінцїв та кавалочків дерева та бляшок із ріжних металїв, шаманїзм, щось у родї нашого колишнього відьмацтва, та чарівництво так звичайні дуже у всїх сучаних диких народів; т. зв. божі суди у Африканцїв і Мадаґаскарцїв і иньших народів, аскетизм і самомучеництво азийських Індийцїв; убиваня людий в жертву богам так загальне у американських Індиян, Маляйцїв і Полїнезийцїв; людоїдство, що подибуєть ся скрізь у диких Американцїв, Середно-Африканцїв та Австралїйцїв; добровільне убиване власних дїтий усьвячене віруванями й обрядами у численних племен Мадаґаскару, Полїнезії, Океанії й Австралії; мучене невільників і полонених у Індиян і Дагомейцїв, та багато иньших проявів суспільного житя у диких народів — се безперечно природні наслїдки їхньої некультурности, та в осьвітленю нинїшнїх наукових дослїдів являють ся вони нїчим иньшим, як лиш неправильностями, схибленями, чи прямо хоробами їхнього ума, що їм підлягають цїлими віками цїлі племена диких народів так, що їх можна би назвати постійними, суспільними хоробами ума або нервів.

У народів трохи більше культурних як згадані повисше „дикуни“, як приміром у Індийцїв, Китайцїв, Японцїв (необразованих по европейськи), Арабів, Турків та иньших, не бачимо майже зовсїм таких страшних суспільних схиблень і неправильностий у духовому житю як людоїдство, вбиване власних дїтий або мучене невільників та полонених і жертвованя людий богам, а чарівництво, відьмацтво, божі суди та фетишизм проявлюють ся в далеко лагіднїйшій формі.

У проявах духового житя культурних Европейцїв згадані суспільні нервози ледви замітні. Правда, неосьвічені верстви всїх европейських народів теж дуже забобонні та податливі на схибленя на тлї релїґійнім і моральнім і то більше на сходї Европи, пр. у Москалїв, як на заходї, пр. у Нїмцїв і Французів. Правда, і тут бачимо доволї ще розширений фетишизм, ворожбицтво, знак некультурности ума, нерівноваги його чинностий та податливости на умові хороби; правда, що от хоч би й наш селянин боїть ся чорта а не Бога, та се вже лиш слїди згаданих повисше проявів суспільних умових схиблень і хоріб, так що хоч ми не маємо ще статистичних даних, що могли-б нам вказати, чи культурнїйші народи меньше хорують на нерви, як мало- або й некультурні, все-ж таки маємо право сказати, що чим більше культурний народ, тим меньше в него загальних, суспільних неправильностий і хороб ума.

(Далї буде).

Переписка Редакциї.

Вп. **Кр.** в **Г.** Дякувать за прислане. Анонси до редакциї прецї не належать. Відповідь у Вашій справі одержите вже незабаром. — Вп. **М. Д—ич** в **Ш.** Відповідь листовно. — Вп. **О. Ф—ич** в **С.** Піде аж по випечатаню „Про лїкарів“. — Вп. **А. К—ий** в **К—ї.** Ждемо на давно вже обіцяне.

нуючу в Франциї і яку він справедливо признає публїкою для лїкарської верстви: „Торговельні привички, льоґічні й дозволені в професиях, яких законною й визначеною цїлию є добуване гроший, проникли і в медицину. Хірурґ платить певний процент терапевтови, який дає йому нагоду зробити операцию, або просто бути покликаним на пораду. Таким чином терапевт дістає $1/4$—$1/3$ і навіть $1/2$ того гонорару, який хірурґ мав би право дістати собі. Придумано навіть і нове слово для сього — діхотомічний подїл. Наслїдком сього терапевт шукає вже не того хірурґа, який міг би дати йому найлїпшу пораду та запропонувати й ужити найлїпшого лїченя, а того, який заплатить йому найбільше. Але позаяк за операцию платить ся далеко краще, нїж за неоперативне лїчене, хоч які-б не були гарні наслїдки його, то й терапевт і хірурґ мають спільний інтерес запропонувати операцию й умовити хорого згодити ся на неї, хоч може й можна було-б обійтись без неї. З таких сумних угод природно випливає інколи неможливе піднесене гонорарів для хірурґа“. Далї додає автор: „се зло стало так явним, що торговцї цинїчно пропонують нам осібними обіжниками зробити скидку з приладів і машин і т. и., які ми приписуємо хорим. „Новое Время (1902 Ч. 85) пише, що й російські хірурґи почали дуже часто уживати операций, назначаючи за них великі гонорарі від 500—2000 карб. самій „знаменитости“ і 50—60 проц. з сеї квоти асистентови і на иньші видатки. Часопись думає, що коли операция кінчить ся зле, гонорар повинен бути звернений родичам або йти на добродїйні цїли. Усї подібні пропозициї не приведуть нї до чого, поки між хорим а лїкарем істнують грошеві рахунки.

Як здаєть ся, те-ж саме робить ся і в Америцї. Тут треба згадати ще про одну згоду лїкарів, яку практикуєть ся за кордоном, надто у Франциї; міські й сільські лїкарі, які займають ся приватною практикою, переносячись до иньшого місця, продають практику в полишенім місци кому-небудь з молодих товаришів; як відносять ся мешканцї сих сїл і міст до такої продажи неістнуючих прав на їх лїчене, не доводило ся подибати вказівок, але, в кождім разї, звичай сей навряд є бажаним для пациєнтів.

(Далї буде).

Склад товарів Б. Бальтінестра молодшого

Чернівці, улиця Головна-Енценберґа ч. 3.

Отсим подає до відомости що вже надійшли артикули осенні.

Капелюхи. Самостійна продаж капелюхів з ц. к. надвірних фабрик капелюхів І. Г. Іта у Відни, і Осипа Піхлера і Синів в Ґрацу Борсолїна в Александриї. Найбільший вибір капелюхів Габіґа, найліпших і найдешевших фабрикатів з фільцу, льодену, плїшу і т. п. в ріжних фасонах. Цилїндри і кляки після найновійшої моди

Шапки найновійшого фасону для пань, панів, дївчат, хлопців і дїтий.

Краватки і біле після найновійшої анґлїйскої моди. Сорочки мужескі, білі і в ріжних красках найлїпшого рода, модні ковнярики, маншети і хусточки до носа.

Артикули до подорожи, ташки з замочками або без них, валїзи, пуделка на капелюхи, пледи, мішочки на біле, парасолї, кошики на начинє, нецесарія, коци і т. и. шкіряні товари.

Артикули до польованя. Револьвери, рушниці найріжнороднійшої конструкциї і амунїция.

Обув. Склад ц. к. ґоудиярскої фабрики обуви Ф. А. Попера як також Чапека. Найбільший вибір ріжнородної обуви для панів, пань, і дїтий. Черевики з Chevreaux, Corcalf, з телячої сатинованої шкіри і т. и. Черевики до ношеня дома і до турнованя. Все з найлїпшої сорти.

Товари паньчохові. Паньчохи для пань, панів і дїтий, найлїпше біле для стрілців систему Д-ра Лямана, шкарпитки, калесони і пр.

Рукавички найлїпшої сорти Glacè, Chair, з оленевої шкіри і т. и. сорти.

Парасолї Entoutcas, як також на дощ, найбільший вибір паличок до проходу; все найновійшої моди.

Артикули Lavn-Tennis, як ракети, бальони, черевики, пояски і иньші до тої гри реквізита для пань, панів і дїтий.

Щітки і гребінї. Найбільший вибір від найдешевших до найдорожших.

Замовленя з провінциї виготовляють ся сейчас. Товари котрі не подобають ся, принимаю назад.

Дентистичне Ателїє

Бернарда Сальтера

в Чернівцях, ул. Кароліни ч. 8.

поручає

Вп. П. Т. Публиці всї свої у круг того званя входячі роботи.

32 (—)

Найкрасше і відповідне виконане по найнизших цінах.

Перша буковиньска цегольня „ПАТРІЯ", в Чернівцях.

38 (2—4)

ВИРОБИ:

А. ВИРІБ РУЧНИЙ:

ЦЕГЛИ ДО МУРУ
ФЛЯСТРІВКИ
ЦЕГЛИ ДО ГРУБ
ЦЕГЛИ ДО КЕРНИЦЬ
ЦЕГЛИ ДО ҐЗИМСІВ
ПОВНІ ЦЕГЛИ ДО КОМИНІВ

Б. ВИРІБ МАШИНОВИЙ:

ДРЕНІВКИ (в ріжних промірах)
ТРИКУТНИКИ, ЖОЛОБІВКИ
ДАХІВКИ
ДЕРЕВЛЯНКИ (до тонких стїн)
ЦЕГЛИ ПРАСОВАНІ, ФОРМОВАНІ (після рисунків).

Цегли „Rekontr" до плоских склепінь, патенту ЛЮДВІКА ВАЙСА.

Замовленя виготовлаємо сейчас, точно і дешево.

---

37 (4—8)

Юзефи і Мілєр

дроґерия, склад фарб, материялів, перфумерий, хемікалїй і пр.,

поручає

свій великий ново-сортований маґазин

фарб тертих, олїйних і инь., лякерів, покостів, посторонків, щіток, пендзлїв, чеколяди, смаровил до шкір, оливи, олїю і инь. товщів, артикулів технїчних, тоалетових, перфуми, мила, сьвічок, артикулів до праня і т. д.

Фотоґрафічні апарати, папір хемічний для фотоґрафів, шкла і плити до того, як також знаряди до фабричних прас.

НОВОСТИ в моментальнім електричнім осьвітленю, **кешонкові лямпки електричні,** домові лїхтарнї, шпильки до краваток, годинники, лїхтарі і т. д. все найлїпшего рода.

Цінники даємо на жадане. — Все продаємо дешево.

Замовленя з провінциї виготовляємо сейчас.

Оповістка.

Отсим маємо честь повідомити Вп. П. Т. Публику, що отворили ми в Ринку під ч. 5 в готелю під „Чорним Орлом"

МАҐАЗИН ОДЯГІВ

для панів дам і дїтий.

Маючи поверх 20-лїтну практику в тім заводї — свого часу оба затруднені у загально знаної фірми **Якова Ґольда,** — маємо надїю що Вп. П. Т. Публика як передше фірму Якова Ґольда, так і нашу ново отворену буде посїщати, а дякуючи вже з гори за довіре, запевняємо, що в кождім зглядї вдоволимо Вп. П. Т. Пиблику і пишемо ся

з гл. поважанем

Тайтлєр і Штернберґ

маґазин одягів.

СТАЛІ ЦІНИ НАЙДЕШЕВШІ!!

30 (12—25)

Товариство взаїмного кредиту

„ДНЇСТЕР"

Стоваришенє зареєстроване в обмеженою порукою

Львів, Ринок ч. 10 (дім „Просьвіти".)

ЧЛЕНАМИ ТОВАРИСТВА можуть бути тільки **обезпечені тревало** в „ДНЇСТРІ" від огню. Членьский удїл 50 корон можна зложити в ратах; вписове 2 кор.

ЧЛЕНИ ТОВАРИСТВА можуть затягати **позички на 6 %** за предложенєм відповідної гіпотеки або поруки; сплату більших позичок розкладає **ся на 10 літ.**

ПРИ ПАРЦЕЛЯЦИЯХ і иньшім купні землї нехай купуючі **звертають ся** за **позичками до** „ДНЇСТРА".

ВКЛАДКИ ЩАДНИЧІ приймає Товариство на 4 %.

З ЧИСТОГО ЗИСКУ дістають члени **дивіденту** від удїлів а часть зиску призначує ся **на добродійні цїли;** до тепер удїлено на церкви, бурси, школи і т. и. **18.385.— корон.**

(—)

Стан 31. мая 1904:

Вкладки	1,698.786 К.	Позички	1,403.472 К.
Удїли	115.947 К.	Цїнні папери, льок. в банках і на рах.	
Фонди резервові	23.522 К.	біжучий	506.994 К.

Десеровий Виноград курацийний, солодкий (Chasselas) **5 Кільо 2 кор. 50 сот.,** висилає Др. Горват в Шентендре (Угорщина).

40 (1—5

Г. ФАЙЛЄС

усувач нагнїток

Чернівцї,

ул. Руска ч. 8.

8 (—)

За вигідною сплатою по 50 сот. тижднево з гори, або по 2 кор. місячно

доставляє що йно отворений

кредитовий маґазин товарів

Енценберґ-Hauptstrasse 23/a

ЗНАМЕНИТІ ДАМСКІ МАТЕРИЇ

23 центіметрові простирала, як також накривала, сальонові і хідникові дивани, машини до шитя, зеркала і сьвяті образи.

35 (6—20)

ВІДОЗВА.

При надходячім сезонї осьміляю ся звернути Вп. П. Т. Публиці увагу на мій

склад ріжних приборів

і додатків кравецких,

котрий заосмотрив я **в найбільший вибір названих товарів,** а то: в материї шовкові, плїши, кльоти, ґафтки, стелївки, дивани, ріжнородні тканини і т. и.

НОВОСТИ в крепах, ґазах, тюлях, (ручної роботи) **атласах, тріко і шовках, як також в білю і Glacè-рукавичках.**

☞ Склад всїх артикулів з маркою: Д. М. С. ☜

О численні відвідини упрашає

Кароль Гельфан.

Чернівцї, ул. Головна (Hauptstrasse)

(в сусїдстві **Дорнбавма.**)

39 (2—10 с. н.)

Видає товариство **„Руска Рада"** в Чернівцях. За редакцию відповідає Іван Захарко.
З друкарнї товариства „Рускої Ради" в Чернівцях під зарядом Івана Захарка.